ความเห็นส่วนตน

ของ นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๘/๒๕๖๑ **เรื่องพิจารณาที่ ๘/๒๕๖๑**

วันที่ ๒๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

ประเด็นวินิจฉัย

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคสาม ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ หรือไม่

ความเห็น

รัฐธรรมนูญ ๒๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย" และวรรคสอง บัญญัติว่า "กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง" บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่คุ้มครองและประกันความมั่นคงแห่งสิทธิและเสรีภาพว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพนั้นต้องกระทำภายใต้เงื่อนไขตามที่รัฐธรรมนูญได้กำหนด โดยในการตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ ฝ่ายนิติบัญญัติจะต้องคำนึงถึงหลักการพื้นฐานสำคัญประการหนึ่ง คือ หลักความได้สัดส่วนหรือหลักพอสมควรแก่เหตุหรือหลักการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเท่าที่จำเป็น ซึ่งมีขึ้นเพื่อควบคุมตรวจสอบหรือจำกัดการใช้อำนาจรัฐเพื่อมิให้ตรากฎหมายขึ้นใช้บังคับแก่ประชาชนได้ตามอำเภอใจ การตรากฎหมายเพื่อจำกัดสิทธิและเสรีภาพของประชาชนตามหลักการดังกล่าวนั้นจะต้องมีความเหมาะสม จำเป็นและได้สัดส่วน หรือมีความสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะหรือส่วนรวมที่จะได้รับกับสิทธิเสรีภาพหรือ

ประโยชน์ที่ประชาชนจะต้องสูญเสียไปอันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น มาตรการที่กฎหมายออกมาใช้บังคับต้องเป็นมาตรการที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของกฎหมายนั้น ๆ

สำหรับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มีเหตุผลในการประกาศใช้ปรากฏตามท้ายพระราชบัญญัติ คือ "เนื่องจากในปัจจุบันผู้ประกอบอาชญากรรมซึ่งกระทำความผิดกฎหมายบางประเภท ได้นำเงินหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นมากระทำการในรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นการฟอกเงิน เพื่อนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก ทำให้ยากแก่การปราบปรามการกระทำความผิดกฎหมายเหล่านั้น และโดยที่กฎหมายที่มีอยู่ก็ไม่สามารถปราบปรามการฟอกเงินหรือดำเนินการกับเงินหรือทรัพย์สินนั้นได้เท่าที่ควร ดังนั้น เพื่อเป็นการตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมดังกล่าว สมควรกำหนดมาตรการต่าง ๆ ให้สามารถดำเนินการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้" เห็นได้ว่า พระราชบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์ดังที่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๔๐ - ๔๑/๒๕๔๖ สรุปได้ว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๖ มาตรา ๔๘ ถึงมาตรา ๕๙ มุ่งประสงค์ตัดวงจรการประกอบอาชญากรรมและทำลายแรงจูงใจสำคัญในการประกอบอาชญากรรมที่ให้ผลตอบแทนสูง จึงกำหนดให้มีมาตรการดำเนินการต่อการฟอกเงินให้มีประสิทธิภาพ คือ มาตรการทางอาญาที่ดำเนินคดีต่อบุคคล และมาตรการที่ดำเนินคดีต่อทรัพย์สิน โดยในทางอาญานั้น พระราชบัญญัตินี้กำหนดความผิดที่จะลงโทษทางอาญาโดยการจำคุก ปรับ หรือริบทรัพย์ทางอาญา ส่วนมาตรการที่ดำเนินคดีต่อทรัพย์สินนั้นจะให้ยึดหรืออายัดไว้และให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่เป็นคนละส่วนกับการดำเนินการทางอาญาต่อบุคคล โดยมาตรการนี้เป็นมาตรการพิเศษที่มีลักษณะเฉพาะที่รัฐกำหนดให้ใช้การดำเนินการทางแพ่งในการดำเนินการต่อทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดอันเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา ๓ โดยมีเหตุผลมาจากหลักของการคุ้มครองประโยชน์ของสังคมหรือประโยชน์สาธารณะ หลักการติดตามและเรียกคืนทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด เป็นต้น ทำให้มาตรการนี้สามารถดำเนินคดีทางแพ่งต่อทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำที่กฎหมายกำหนดให้เป็นความผิดได้ โดยให้ทรัพย์สินดังกล่าวตกเป็นของแผ่นดิน โดยไม่จำต้องจับตัวคนร้ายเพื่อนำมาฟ้องร้องคดีเสียก่อน จึงไม่เกี่ยวข้องและไม่อยู่ภายใต้บังคับของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๒ ที่บัญญัติว่า "บุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษ

ที่จะลงแก่บุคคลนั้นจะหนักกว่าโทษที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำความผิดมิได้" ซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ในส่วนของการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ได้แก่ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าทรัพย์สินใดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด ให้เลขาธิการส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณาเพื่อยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยเร็ว" มาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่พนักงานอัยการร้องขอให้ตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๔๙ อาจยื่นคำร้องก่อนศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๕๑ โดยแสดงให้ศาลเห็นว่า (๑) ตนเป็นเจ้าของที่แท้จริงและทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือ (๒) ตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ" มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "เมื่อศาลทำการไต่สวนคำร้องของพนักงานอัยการตามมาตรา ๔๙ แล้ว หากศาลเชื่อว่าทรัพย์สินตามคำร้องเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด และคำร้องของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินหรือผู้รับโอนทรัพย์สินตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง ฟังไม่ขึ้น ให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดิน" และวรรคสาม บัญญัติว่า "เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ หากผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง เป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต แล้วแต่กรณี" และมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "การดำเนินการทางศาลตามหมวดนี้ ให้ยื่นต่อศาลแพ่งและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม" แล้วเห็นว่า การดำเนินการเพื่อร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินนั้นสามารถเริ่มต้นคดีจากทรัพย์สินที่ปรากฏหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดได้โดยไม่จำต้องมีการจับตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องร้องคดีก่อน เป็นการดำเนินการกับทรัพย์สินที่มีส่วนเกี่ยวข้องหรือได้มาจากการกระทำซึ่งเป็นความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินตามคำนิยามในมาตรา ๓ ซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวถือว่าเป็นทรัพย์สินที่ผิดกฎหมาย จึงไม่อาจยึดถือครอบครองได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เป็นการดำเนินการทางแพ่งตามหลักกรรมสิทธิ์จากผู้ไม่มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมาย

โดยมุ่งที่จะนำทรัพย์สินจากผู้ไม่มีสิทธิตกเป็นของแผ่นดิน ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดกระบวนการและขั้นตอนเพื่อตรวจสอบและถ่วงดุลการใช้อำนาจอย่างเป็นระบบโดยสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พนักงานอัยการ และศาลแพ่ง

ความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นความผิดที่มีลักษณะกระทบต่อความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมของประเทศโดยส่วนรวม มีลักษณะเป็นองค์กรหรือเครือข่ายอาชญากรรมซึ่งมีการดำเนินการเป็นขั้นตอนที่มีความสลับซับซ้อน ผู้ประกอบอาชญากรรมที่ได้ทรัพย์สินไปจากการกระทำความผิดมูลฐานมักจะอาศัยบุคคลผู้เกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับตนในการฟอกเงินรูปแบบต่าง ๆ เพื่อปกปิดอำพรางการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และนำเงินหรือทรัพย์สินนั้นไปใช้เป็นประโยชน์ในการกระทำความผิดต่อไปได้อีก ทำให้ยากแก่การปราบปรามหรือตัดวงจรการประกอบอาชญากรรม ประกอบกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นที่ว่าไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดก็ดี หรือความสุจริตในการรับโอนทรัพย์สินก็ดี เป็นข้อเท็จจริงที่อยู่ในความรู้เห็นของเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สิน หากกำหนดให้พนักงานอัยการในฐานะผู้ร้องขอให้ศาลแพ่งมีคำสั่งให้ทรัพย์สินนั้นตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๔๙ มีภาระพิสูจน์ตามหลักทั่วไปที่ว่า “ผู้ใดกล่าวอ้าง ผู้นั้นมีหน้าที่นำสืบ” ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔/๑ ย่อมเป็นการยากที่พนักงานอัยการจะหาพยานหลักฐานมาสืบพิสูจน์เพื่อให้ศาลเชื่อในข้อเท็จจริงตามคำกล่าวอ้างของตน ทำให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ได้กำหนดมาตรการริบทรัพย์ในทางแพ่งดังกล่าวไว้ได้ ฉะนั้น เพื่อความเป็นธรรมและเสมอภาคในการต่อสู้คดีของคู่ความทั้งสองฝ่าย จึงมีความเหมาะสมและจำเป็นที่จะกำหนดให้เจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินเป็นผู้มีภาระการพิสูจน์ตามหลักข้อเท็จจริงที่อยู่ในความรู้เห็นของคู่ความฝ่ายใด คู่ความฝ่ายนั้นมีหน้าที่นำสืบ อันเป็นข้อยกเว้นของหลักทั่วไป โดยพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคสาม ได้กำหนดข้อสันนิษฐานในกฎหมายเป็นคุณแก่พนักงานอัยการว่าหากผู้อ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินตามมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง เป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินมาก่อน ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าบรรดาทรัพย์สินดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดหรือได้รับโอนมาโดยไม่สุจริต แล้วแต่กรณี อันเป็นการผลักภาระการพิสูจน์ให้ผู้เป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินที่จะต้องนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานในกฎหมาย ทั้งนี้ พนักงานอัยการต้องพิสูจน์แต่เพียงว่าตนได้ปฏิบัติตามเงื่อนไข

แห่งการที่ตนจะได้รับประโยชน์จากข้อสันนิษฐานนั้นครบถ้วนแล้ว ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๘๔/๑ โดยจะต้องมีภาระการพิสูจน์ให้ศาลเชื่อว่า มีการกระทำความผิดมูลฐานเกิดขึ้นและผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินดังกล่าวเป็นผู้ซึ่งเกี่ยวข้องหรือเคยเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้กระทำความผิดมูลฐานหรือความผิดฐานฟอกเงินมาก่อน เมื่อพนักงานอัยการได้นำสืบดังกล่าวแล้ว ภาระการพิสูจน์จึงจะตกแก่ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามมาตรา ๕๐ ที่จะต้องนำสืบหักล้างให้ศาลเห็นว่าตนเป็นเจ้าของและทรัพย์สินนั้นไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือตนเป็นผู้รับโอนโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาโดยสุจริตและตามสมควรในทางศีลธรรมอันดีหรือในทางกุศลสาธารณะ แล้วแต่กรณี ซึ่งหากผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินไม่สามารถนำสืบหักล้างข้อสันนิษฐานตามมาตรา ๕๑ วรรคสามได้ ศาลจึงจะมีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง ฉะนั้น เมื่อพิจารณาการใช้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๕๑ วรรคสามแล้วเห็นได้ว่า การกำหนดข้อสันนิษฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคสาม เป็นข้อสันนิษฐานในทางแพ่งที่เกี่ยวเนื่องหรือผ่านการพิสูจน์ตามมาตรา ๕๐ มาแล้ว ซึ่งมีการเปิดโอกาสให้ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินสามารถนำสืบพยานโต้แย้งหรือหักล้างข้อสันนิษฐานในกฎหมายดังกล่าวได้ แม้พนักงานอัยการฝ่ายที่กล่าวอ้างจะพิสูจน์ข้อเท็จจริงอันเป็นเงื่อนไขจากการได้รับประโยชน์ตามข้อสันนิษฐานตามมาตรา ๕๑ วรรคสามได้ก็ตาม ศาลแพ่งก็มิได้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นที่ยุติตามข้อสันนิษฐานนั้นแต่อย่างใด บทบัญญัติมาตรา ๕๑ วรรคสาม จึงมีผลเป็นเพียงการผลักภาระการพิสูจน์ที่มีความเกี่ยวเนื่องหรือสัมพันธ์กันอย่างมีเหตุผลอันชอบธรรมระหว่างข้อเท็จจริงพื้นฐานตามเงื่อนไขแห่งข้อสันนิษฐานที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕๑ วรรคสาม กับข้อเท็จจริงที่ต้องการพิสูจน์ตามมาตรา ๕๐ ก่อนที่ศาลแพ่งจะมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดตกเป็นของแผ่นดินตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง นอกจากนี้ หลังจากที่ศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินไปแล้ว กฎหมายยังเปิดโอกาสให้เจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินที่ไม่ได้ยื่นคำร้องคัดค้านเข้ามาในคดีเนื่องจากไม่ทราบถึงประกาศหรือหนังสือแจ้งของเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือมีเหตุขัดข้องอันสมควรประการอื่น สามารถยื่นคำร้องขอให้ศาลแพ่งคืนทรัพย์สินภายในหนึ่งปีนับแต่คำสั่งศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินถึงที่สุดตามมาตรา ๕๓ ได้อีกด้วย เพื่อมิให้กระทบต่อทรัพย์สินของบุคคลที่ได้มาโดยชอบด้วยกฎหมายและให้เจ้าของหรือผู้รับโอนทรัพย์สินสามารถพิสูจน์ความบริสุทธิ์ของที่มาแห่งทรัพย์สินทุกขั้นตอนของการดำเนินการเกี่ยวกับ

ทรัพย์สิน มิใช่เป็นการบังคับให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินได้ทันที อันแสดงให้เห็นถึงการกำหนดมาตรการทางกฎหมายที่เป็นธรรมเพื่อที่จะรักษาดุลยภาพระหว่างการปราบปรามอาชญากรรมบางประเภทที่มีความร้ายแรงเพื่อคุ้มครองประโยชน์สาธารณะกับการคุ้มครองสิทธิผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินจากการใช้มาตรการดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินให้ตกเป็นของแผ่นดิน ซึ่งแม้บทบัญญัติดังกล่าวจะเป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลตามที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง อยู่บ้าง แต่เป็นการจำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคลที่มีเหตุผล มีความจำเป็น และได้สัดส่วนหรือมีความสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะหรือส่วนรวมที่จะได้รับกับสิทธิเสรีภาพหรือประโยชน์ที่ประชาชนจะต้องสูญเสียไปอันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ซึ่งไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุอันสอดคล้องกับหลักนิติธรรม และมิได้กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล อีกทั้งบทบัญญัติดังกล่าวมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๑ วรรคสาม ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ